

Meedoen in Zwijndrecht

PARTICIPATIEBEREIDHEID BEHEER EN ONDERHOUD

Inhoud

1. Conclusies
2. Figuren en tabellen

Om invulling te geven aan de participatiemaatschappij is de gemeente Zwijndrecht op zoek naar een strategie om bewonersparticipatie te stimuleren, o.a. op het terrein van beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De gemeente Zwijndrecht wil daarbij aansluiten bij de wensen, behoeften en ideeën van de inwoners. Zijn inwoners bereid om mee te doen met het beheer en onderhoud van hun buurt? En zo ja, op welke manier wensen zij dat vorm te geven? Het Onderzoekcentrum Drechtsteden hield een onderzoek onder het Bewonerspanel Zwijndrecht. U leest de resultaten in deze factsheet.

Om inzicht te krijgen in de participatiebereidheid van de bewoners heeft het Onderzoekcentrum Drechtsteden in september een enquête uitgezet onder de 883 deelnemers aan het Bewonerspanel Zwijndrecht. Daarvan hebben 472 de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 53%. De vragenlijst was ook beschikbaar via de website van de gemeente Zwijndrecht. Via deze weg hebben 117 mensen de vragenlijst ingevuld.

1 Conclusies

Algemene houding ten aanzien van participatie bij beheer en onderhoud

Hoewel drie kwart van de inwoners vindt dat de kwaliteit van de openbare ruimte vooral de verantwoordelijkheid van de gemeente is, vindt een ruime meerderheid (85%) dat bewoners ook zélf verantwoordelijk zijn voor een schone straat. De helft vindt dat inwoners zelf moeten kunnen bepalen hoe het groen in hun straat ingericht wordt en vindt het goed dat de gemeente inwoners de kans geeft om zelf mee te doen aan het beheer en onderhoud.

Voorziene effecten van participatie volgens inwoners

Wanneer bewoners zelf actief deelnemen aan het groenonderhoud en het schoonhouden van hun buurt... wat zal er dan gebeuren? Zes op de tien inwoners verwachten dat de buurt hierdoor schoner wordt. De meningen zijn echter verdeeld over het effect op de contacten met buurtbewoners. De helft verwacht dat de contacten tussen buurtbewoners verbeteren, vier op de tien denken echter dat er een grote kans is op ruzie door verschil van mening over het beheer en onderhoud. Het mogelijke scenario dat de buurt zal verwaarlozen zien drie op de tien inwoners gebeuren (vier op de tien niet). Ook hierover verschillen de meningen dus.

Bereidheid tot participatie het grootst voor opruimen zwerfvuil

De bereidheid tot participatie verschilt per vorm van participatie. Een aanzienlijk deel van de inwoners – vier op de tien – is bereid om af en toe zwerfvuil op te ruimen. Eén op de vijf inwoners wil wel meedoen met groenonderhoud. De animo om speelplekken schoon te houden ligt het laagst; één op de tien inwoners is hiertoe bereid.

Waarom zouden inwoners mee willen doen met beheer en onderhoud? Zij willen dit vooral doen omdat ze verwachten dat hierdoor de kwaliteit van de openbare ruimte verbetert. Op de tweede plaats staat de reden ontevredenheid over het huidige beheer en onderhoud van de straat/buurt. Deze beide redenen hangen deels met elkaar samen. De reden om meer met buurtbewoners in contact te komen wordt niet zo vaak genoemd (16%). Ook hebben weinig inwoners als motivatie dat ze het leuk vinden (14%), of dat het kosten bespaart voor de gemeente (16%).

Vier op de tien inwoners zijn zondermeer bereid mee te doen met een vorm van beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De anderen verbinden hier voorwaarden aan. Met name de voorwaarden dat meerderen/allen in de buurt meedoen en dat de gemeente ook bijdraagt in de vorm van belastingverlaging of betalen aan de inwoners.

Vier op de tien inwoners zijn bereid zelf financieel bij te dragen aan buurtinitiatieven (wanneer zij het een goed initiatief vinden of onder andere voorwaarden).

Niet bereid tot participatie omdat

Inwoners die niet bereid zijn tot participatie geven hiervoor als belangrijkste reden dat beheer en onderhoud volgens hen een taak van de gemeente is, waar ze al voor betalen. Daarnaast zijn persoonlijke factoren als leeftijd, lichamelijke conditie en gebrek aan tijd redenen om niet mee te willen doen.

Betrokkenheid en inzet gemeente blijft gewenst

De eindverantwoordelijkheid voor het slagen van het buurtinitiatief ligt volgens zes op de tien bij gemeente en bewoners gezamenlijk. Wanneer een groep bewoners samen aan de slag gaat, verwachten de inwoners daar nog de nodige betrokkenheid en inzet van de gemeente bij: meebetalen waar nodig (64%), controleren van de kwaliteit van de openbare ruimte (63%), actief meehelpen met beheer en onderhoud (59%) en adviseren/coachen van bewoners (56%). Vrijwel niemand vindt dat de gemeente geen rol meer heeft en alleen nog maar geïnformeerd zou hoeven worden over de bewonersinitiatieven.

Participatie initiatieven indienen via gemeentelijke website

Drie kwart van de inwoners weet niet waar ze ideeën en initiatieven voor de openbare ruimte momenteel kunnen indienen. Gevraagd wat een goede plek hiervoor zou zijn, is de website van de gemeente het meest favoriet.

Gehechtheid aan buurt en wijk

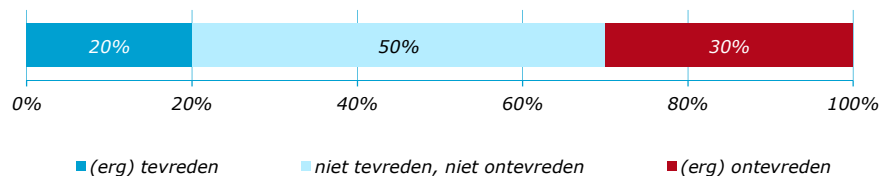
De mate waarin inwoners gehecht zijn aan hun buurt en wijk heeft effect op de mate waarin zij bereid zijn om mee te doen aan het beheer en onderhoud van hun buurt/straat. Inwoners die meer gehecht zijn aan hun buurt en/of wijk, zijn eerder bereid om hieraan mee te doen. De mate waarin zij gehecht zijn aan hun eigen straat of aan Zwijndrecht als woonplaats is niet van invloed.

Inwoners van Heerjansdam en Walburg zijn wat meer gehecht aan hun buurt en wijk. Dit effect zien we vooral terug in de zin dat de bereidheid om zwerfafval op te ruimen groter is dan in de andere wijken van Zwijndrecht.

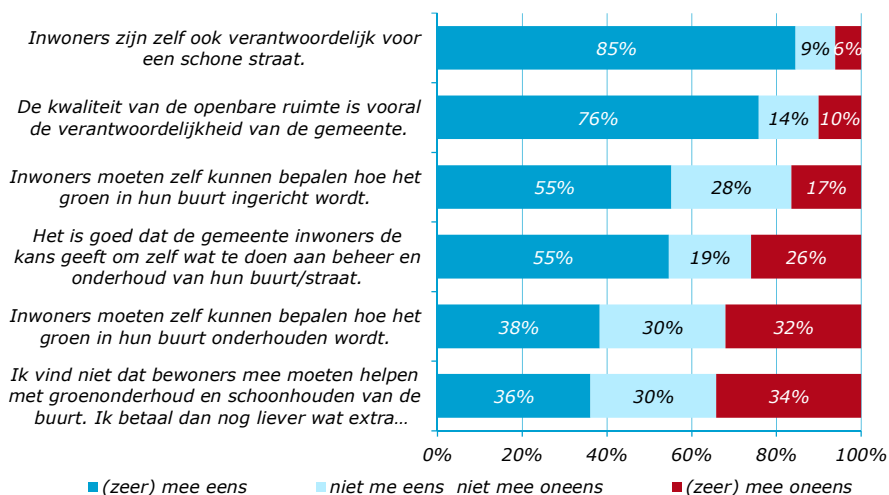
2 Figuren en tabellen

Algemene houding ten aanzien van participatie beheer en onderhoud

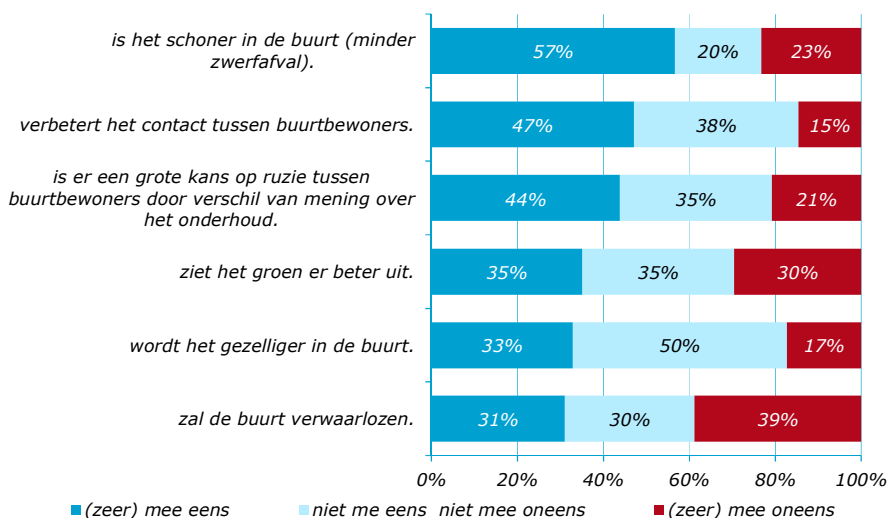
Figuur 1 Tevredenheid kwaliteit openbare ruimte in straat/buurt

Figuur 2 Algemene houding ten aanzien van participatie beheer en onderhoud

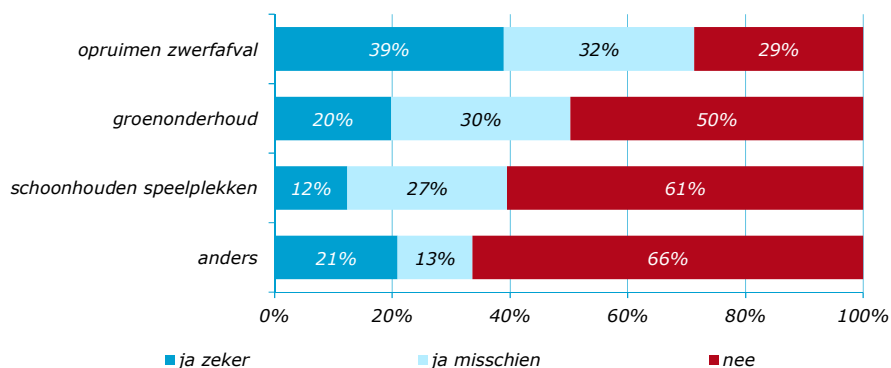

Figuur 3 Wanneer bewoners zelf actief deelnemen aan het groenonderhoud en schoonhouden van hun buurt...

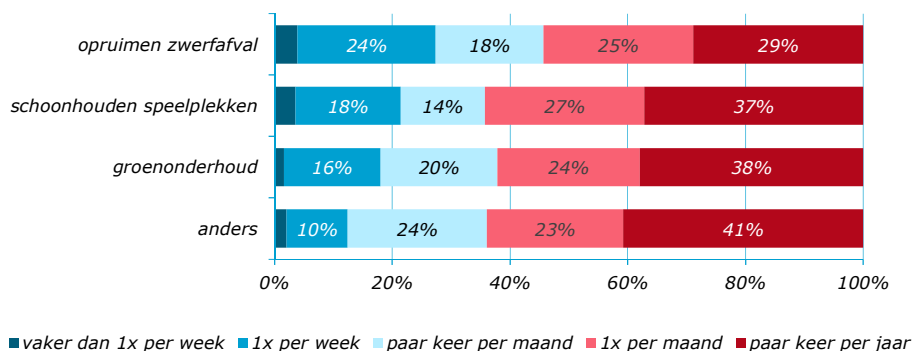

Bereidheid tot participatie

Figuur 4 Bereidheid om in de eigen straat/buurt af en toe mee te doen met...?

Figuur 5 Hoe vaak zou u dan maximaal willen meedoen met...? (n=217)

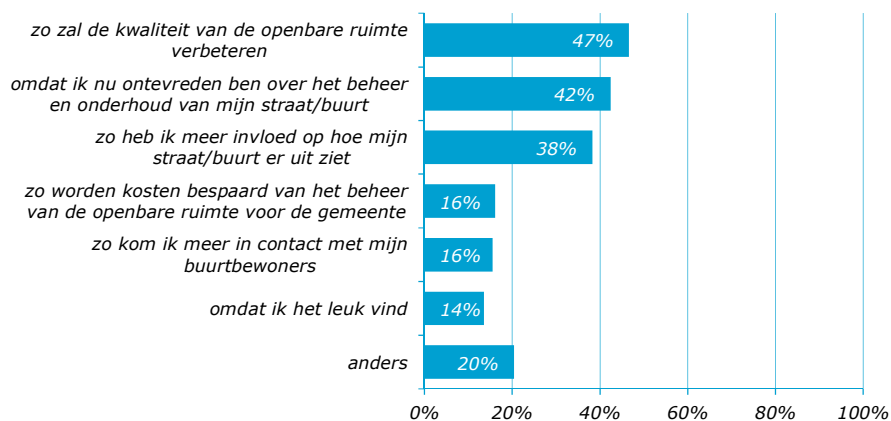

Tabel 1 Redenen om niet mee te doen met beheer en onderhoud openbare ruimte...

Reden	aantal
betaal daar belasting voor	17
is een taak van de gemeente	15
heb er geen tijd voor	13
ben te oud	7
ben er fysiek niet toe in staat	6

Toelichting: dit zijn antwoorden op een open vraag

Figuur 6 Redenen om mee te willen doen met beheer en onderhoud openbare ruimte (n=189)

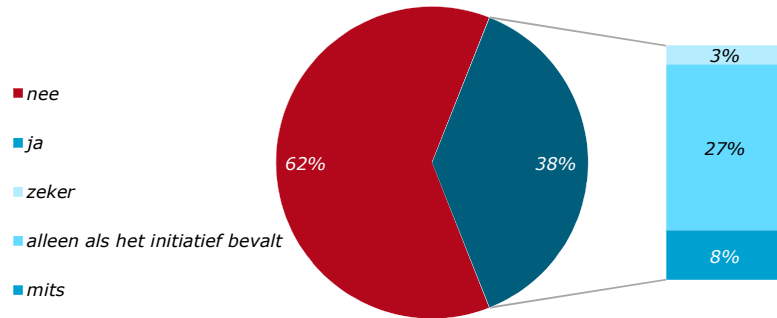
Toelichting: op deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk waardoor de percentages optellen tot meer dan 100%.

Tabel 2 Alleen bereid mee te doen met beheer en onderhoud van de openbare ruimte, als...

	aantal
meerdere mensen meedoen	34
de gemeente ook bijdraagt	32
de gezondheid het toelaat	19
er geld of andere compensatie tegenover staat	15
er voldoende tijd is	10

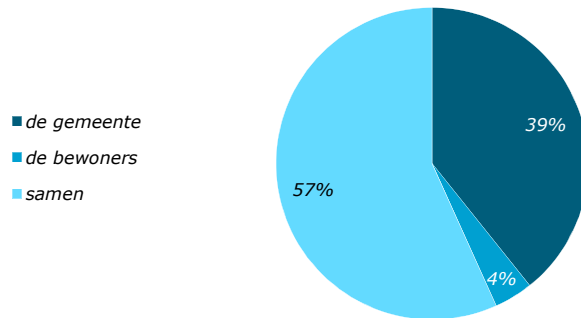
Toelichting: dit zijn antwoorden op een open vraag aan degenen die aangaven alleen onder bepaalde voorwaarden bereid zijn tot participatie.

Figuur 7 Bereidheid financieel bij te dragen aan buurtinitiatief

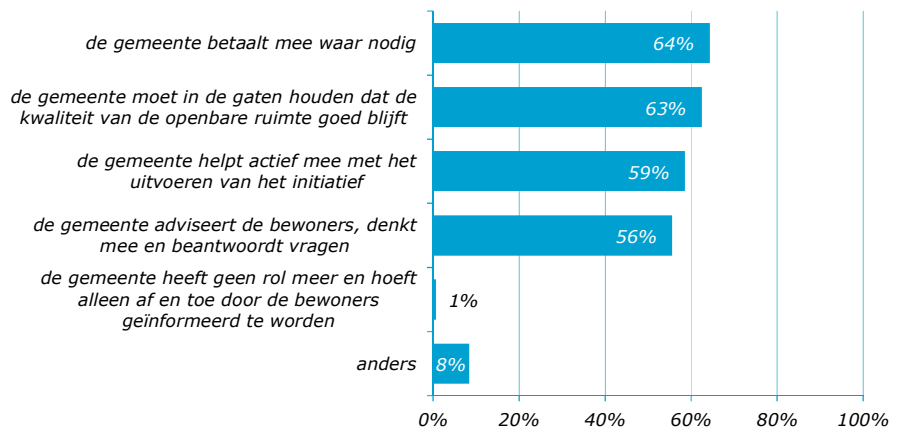

Rol van en afstemming met gemeente

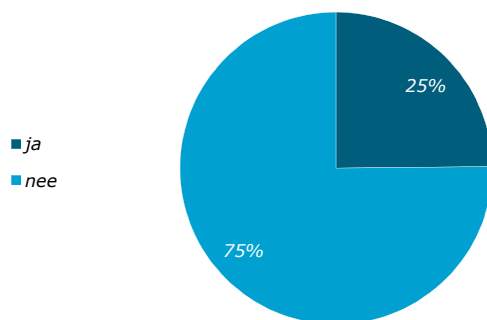
Figuur 8 Eindverantwoordelijkheid slagen buurtinitiatief

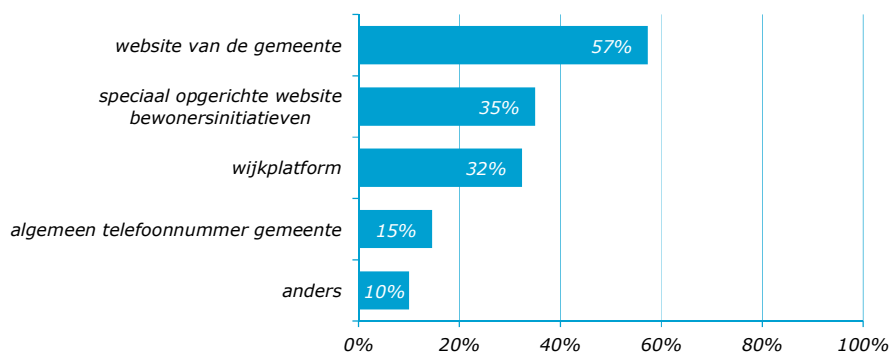
Figuur 9 Rol gemeente als een groep bewoners samen aan de slag gaat

Figuur 10 Bekend waar naartoe met ideeën en initiatieven voor openbare ruimte?

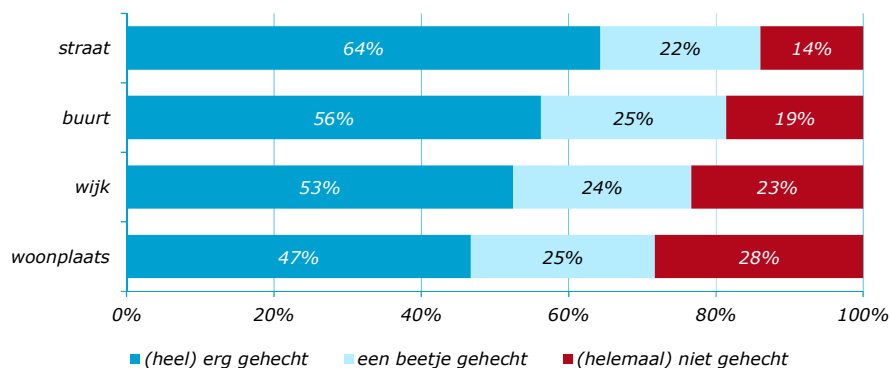

Figuur 11 Goede plek om ideeën en initiatieven voor openbare ruimte in te dienen

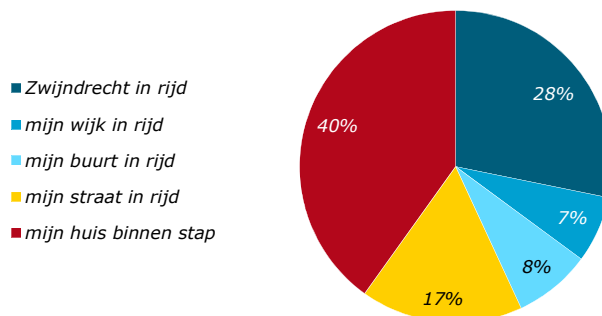

Gehechtheid aan straat, buurt, wijk en Zwijndrecht

Figuur 12 Gehechtheid aan...?

Figuur 13 Als ik na vakantie weer naar huis toe rijdt, kom ik voor mijn gevoel weer thuis als ik...

drs. I.A.C. Soffers
W. van den Boogaard
november 2015

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl